

"Kısa sürede iş dünyasının sesi oldu"

TOBB BAŞKANI M. RİPAZ HİSARCIKTIOĞLU

"İş dünyasının başucu kaynağı"

■ Yaklaşık 40 yıllık bir ekonomi gazeteciliği geleneğinden süzülerek gelen ve son dönemde yoluna ayrı bir isimle ama bu büyük tecrübeyi üzerinde taşıyarak devam eden EKONOMİ gazetesinin ikinci yaşını canı gönülden tebrik ediyorum. Basın alanında gerçekleştiriyor-sunuz işiniz bir kat daha zordur. En büyük yardımcınız ise mesleğe olan aşkınız ve bir kar yumağı gibi her geçen gün büyüttüğünüz deneyimlerinizdir. Bu açıdan, sizin ve çalışma arkadaşlarınızın gücünü görebiliyor ve Türk iş dünyası adına takdir ediyorum.

Tarafsız, hızlı, güvenilir haberciliği şiar edinmiş EKONOMİ gazetesi, umuyorum ki çok çok uzun yıllar bu başarılarına ve çalışmalarına devam edecektir. İş dünyasının da başucu kaynağı olmayı sürdürecektir.

İSTANBUL SANAYİ ODASI BAŞKANI ERDAL BAHÇIVAN
"Kısa sürede ekonomi dünyasının sesi oldunuz"

■ Yıllar boyunca, iş dünyasından finansal analizlere, global gelişmelerden yerel ekonomilere kadar pek çok önemli konuyu ve haberi bizlerle buluşturan deneyimli bir kadronun, iki yıl önce başladığı yeni bir yolculuğun eseri olan Ekonomi gazetesi; isminin hakkı-

TÜSİAD BAŞKANI ORHAN TURAN

"Zengin haber içeriği, derinlikli analizleri ve yorumlarıyla karar alıcılar için rehber oldu"

Ekonomi haberciliğine tecrübenin gücüyle yeni bir soluk kazandıran Nasıl Bir Ekonomi gazetesinin ikinci yılını kutluyorum. Nasıl Bir Ekonomi, köklü gazetecilik birikimini yenilikçi bir anlayışla harmanlayarak, ekonomi dünyasının nabzını tutmaya devam ediyor.

Ekonominin her alanını kapsayan zengin haber içeriği, derinlikli analizleri

ve yorumları ile iş dünyası ve karar alıcılar için önemli bir rehber olan Nasıl Bir Ekonomi gazetesinin ülkemizin iş dünyasına ışık tutan katkılarının önmümüzdeki yıllarda da güçlenerek devam edeceğine inanıyorum. Bu vesile ile gazetesinin başarısının mimarı olan Nasıl Bir Ekonomi'nin deneyimli ekibini gönülden tebrik ediyorum.

nı da vererek bu kısa sürede ekonomi dünyasının sesi olmayı başardı. Doğru, güvenilir ve tarafsız haberlerle ekonomik dünyadaki gelişmeleri takip etmemize yardımcı olan, bilgiye dayalı kararlar almamızı sağlayan gazetesinin tüm kadrosunu kutluyorum. İsmi genç ama deneyimi büyük ve güçlü olan EKONOMİ gazetesinin tüm çalışanlarının gelecekte de aynı şevk ve tutarlılıkla ekonominin nabzını tutarak okurlarına hizmet edeceğini düşünüyorum ve emeği geçen herkese daha nice başarılı yıllar diliyorum.

İSTANBUL TİCARET ODASI BAŞKANI SERKİŞ AVDAGİÇ
"Ekonomi gazeteciliğinde öncü rol oynuyor"

■ EKONOMİ gazetesi, Türkiye'nin ekonomi duayenlerinin en-gin birikimleriyle tam iki yıldır

Türkiye ve dünya ekonomisini daha iyi anlamak için alanında öncü rol oynuyor. Nitelikli haber ve yazılarıyla önemli bir boşluğu dolduran gazete, hiç kuşkusuz iş dünyamızın da beslediği bir kaynaktır. Ekonomi gazeteciliğinde öncü role sahip EKONOMİ gazetesinin kuruluş yıldönümünü tebrik ediyorum, başarılarla dolu nice yıllar diliyorum.

ANKARA SANAYİ ODASI BAŞKANI SEYİT ARDIÇ
"Kısa sürede ekonominin nabzını tutmaya başladı"

■ Kuruluşundan bu yana geçen kısa sürede, ülkemiz ekonomisinin nabzını tutan en önemli medya kuruluşlarından biri olmayı başaran EKONOMİ gazetesinin 2. yaşını kutluyorum. EKONOMİ, genç bir yayın organı olmasına rağmen, yıl-

ların birikimi ve deneyimine sahip kadrosuyla objektif ve güvenilir haberler sunuyor. Dünya ve ülke gündeminde gelişen ekonomik olayların yanı sıra reel sektörün sorun ve çözüm önerilerini objektif şekilde ele alıyor, sanayimizin sağlıklı gelişimine katkı sağlıyor. Gazetesinin yönetiminin ve tüm çalışanlarının kuruluş yıldönümünü tebrik ediyor, ülkemiz ekonomisine sağladıkları katkılardan dolayı teşekkür ediyor, başarılarla dolu nice yıllar diliyorum.

ANKARA TİCARET ODASI BAŞKANI GÜRSEL BARAN
"Ülkemizin gelişip ilerlemesinde önemli bir misyon üstleniyor"

■ EKONOMİ gazetesi, yayın hayatına başladığı günden bu yana dünyada ve ülkemizde ekonomi gündeminin nabzını tutarak önemli bir boşluğu doldurmuş ve iş dünyamızın gözü, kulağı, sesi haline gelmiştir. Haber, köşe yazısı ve yorumlarıyla her zaman sağlıklı ve yapıcı bir yaklaşım sergileyen ve Türk basın tarihinde kısa sürede kıymetli bir yer edinen EKONOMİ gazetesi, aynı zamanda ülkemizin gelişip, ilerleme sürecinde de önemli bir misyon üstleniyor. Güncülü, yılların bilgi birikimi ve tecrübesine sahip dev kadrosundan alan EKONOMİ, gazeteyi ilgiyle takip eden okurları ve kamuoyunda oluşturduğu güçlü imajıyla her geçen gün yayın hayatında önemli mesafeler kat ediyor. İkinci yılını kutluyor, yayın yönetmeninden muhabirine, köşe yazarlarından, idari personeline kadar her kademedeki emeği geçen çalışanlarını tebrik ediyor, başarı-

larla dolu yayın hayatının devamını diliyorum.

KAYSERİ SANAYİ ODASI BAŞKANI MEHMET BÜYÜKSİMİTÇİ
"Ekonomi ve iş dünyasına ışık tutan haberler yapıyor"

■ Ekonomik gelişmeleri tarafsız bir bakış açısıyla ele alarak ekonomi ve iş dünyasına ışık tutan, yenilikçi ve doğru haberlerle yayın hayatını sürdüren EKONOMİ gazetesinin kuruluş yıldönümünü içtenlikle kutluyorum. Deneyimli ve profesyonel kadrosu ile her daim iş dünyasının nabzını tutmuş, okuyucularına yol göstermiştir. Benim de ilgi ile takip ettiğim, analizlerini beğeni ile okuduğum EKONOMİ, geniş bir kitlenin dikkatini takip ettiği bir yayına haline geldi. Yönetim Kurulu Başkanı Hakan Gölbaş ve değerli ekibini kutluyor, gelecekte de her zamanki gibi öncü ve yenilikçi olacağınıza olan inancımı belirtmek istiyorum.

KAYSERİ TİCARET ODASI BAŞKANI ÖMER GÜLSOY
"Vizyonu ve öngörülerıyla iş dünyamıza ilham veriyor"

■ EKONOMİ gazetesi, ekonomi dünyasına getirdiği derin bakış açısı, güçlü ve dinamik ekonomi haberciliği, objektif yorumlarla güvendiğim ve keyifle takip ettiğim değerli bir gazete. Vizyonu ve öngörülerıyla iş dünyamıza ilham veren, severek takip ettiğimiz yazarlar ışığında gündemi yakından takip etme şansı yakalıyoruz.

Ekonomi Gazetesi Yönetim Kurulu Başkanı Sn. Hakan Gölbaş başta olmak üzere tüm değerli ekibi-ne iş dünyasına verdikleri değerli katkılardan dolayı teşekkür ediyorum. Yayın hayatında başarılar diliyorum.

KAYSERİ SANAYİ ODASI MECLİS BAŞKANI ABİDİN ÖZKAYA
"Bilgi ve analizleriyle iş dünyasına rehberlik ediyor"

■ Ekonomi dünyasına ışık tutan, bilgi ve analizleriyle iş dünyasına rehberlik eden EKONOMİ gazetesinin kuruluş yıldönümünü en içten dileklerle kutluyorum. Kurulduğu günden bugüne tarafsız habercilik anlayışı ile iş ve ekonomi dünyasına kattığı değer için Yönetim Kurulu Başkanı Hakan Gölbaş ve kıymetli ekibine tebrik ediyorum, daha nice başarılarla dolu yıllar diliyorum.

KAYSERİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI DR. MEMDUH BÜYÜKKILIÇ
"Yayın hayatınızda daha uzatın ve verimli seneler diliyorum"

■ Ekonomi konusunda okunan ve tanınan EKONOMİ gazetesinin kuruluş yıldönümü dolayısıyla memnuniyetimi dile getiriyor, sizleri tebrik ediyorum. Böylelikle önemli bir alanda hizmet veren, özverili haberleri, analizleri ve bilgileri ile toplumu aydınlatma gayretini içerisinde olan EKONOMİ ekibini kutluyor, yayın hayatında daha nice uzun ve verimli seneler temennisinde bulunuyorum.

Globalde enflasyon sorunu çözüldü, bizde henüz yeni başlıyor

Türkiye ekonomisi, yüksek enflasyon ve küresel ekonomik dalgalanmaların etkisi altında zorlu bir süreçten geçiyor. Merkez Bankasının faiz kararları, hükümetin mali politikaları ve finans sektörünün sürdürülebilirlik odaklı dönüşümü, bu sürecin geleceğini belirleyecek önemli faktörler arasında yer alıyor.

TUĞBA GİDER
TG AKADEMİ DANIŞMANLIK
FİNANS YÖNETİCİSİ, EĞİTİMEN

Merkez Bankasının faiz indirimlerine ne zaman başlaması gerektiği soruları ekonomistleri ikiye bölmüş durumda. Bir tarafta beklenti üzerinde gelen enflasyon nedeniyle Merkez Bankasının şahin duruşuna devam etmesini bekleyenler, diğer tarafta sıkı para politikasının reel sektör üzerinde olumsuz etkiler oluşturması nedeniyle Merkez Bankasından daha güvercin duruşu bekleyenler var. Amacımız enflasyonu düşürmek ise daha uzun soluklu dezenflasyon politikası uygulayarak katı mücadele etmemiz gerekiyor. Güçlü gelen enflasyon verileriyle sadece para politikasıyla mücadele etmek yeterli olmayıp, maliye politikalarını da hayata geçirmek gerekiyor.

ENFLASYONDA DÜŞÜŞ BEKLENTİLERİ NEDEN OLUŞMUYOR?

Eylül 2021'de başlayıp Şubat 2023'te biten faiz indirim süreci enflasyonu patlatmış durumda. Enflasyonu patlatmak çok kolay, düşürmekse zor. Eylül ayında aylık enflasyon yüzde 2,97 olarak gerçekleşirken senelik enflasyon yüzde 49,38'e geriledi. Mevsim etkisinden arındırılmış aylık enflasyon ise yüzde 2,8 açıklandı.

TCMB'nin yaptığı yönlendirme, mevsimsellikten arındırılmış ortalama aylık enflasyon verisinin Haziran sonrası dönemde yüzde 2,5'e, sonra kademeli olarak yüzde 2 ve yılın son çeyreğinde de yüzde 1,5'e düşeceği şeklindeydi. Oysa son açıklanan mevsimsellikten arındırılmış TÜİK verisi bize üç aylık ortalamaların hâlâ yüzde 2,8'in altına düşmediğini gösteriyor. Bu tablonun yılın son çeyreğinde hızla iyileşmesi çok olası değil. Burada talep tarafında yavaşlama başlamış olsa da oldukça inatçı bir beklenti etkisi de görülüyor.

Türkiye, son yıllarda bir yandan çok yüksek enflasyon sorunu yaşarken bir yandan da piyasaya yapılan peş peşe müdahaleler ve sürdürülebilir olmayan politikalar yüzünden göreceli fiyatlar dengesinin bozulması sorununu yaşıyor. Son birkaç yılda, fiyatları taban fiyatıyla belirlenen tahıllar gibi bazı malların fiyatları, açıklanan enflasyonun altında arttı. Ulaşım ücretleri, tekstil ürünleri, peynir, süt, yoğurt, zeytinyağı gibi bazı malların fiyatları gerçek enflasyon kadar arttı. Kiralar, özel okul ücretleri,

güçlendirilmesi, kuvvetler ayrılığı ilkesinin korunması, eğitim ve hukuk alanında reformlar yapılması ve katma değerli üretim yapan sektörlerle devlet teşviklerinin verilmesiyle bir inovasyon ve kalkınma programı oluşturulmalı. Diğer taraftan bu süreçlere, genel seçimler öncesi oluşturulan servet transferi ve yüksek enflasyonun gelir dağılımında yarattığı bozulmayı eklediğimizde mevcut para politikasının etkinliği daha da azalıyor. Enflasyonda yukarı yönlü riskler devam ederken ve hane halkı ile reel sektörün enflasyon beklentilerinde belirgin bir gerileme olmamışken faiz indirimini konuşmak ne hane halkını ne de **sanayiyi** kurtarır. Merkez Bankasının faiz indirim sinyalini verebilmesi için enflasyonda somut ilerlemeyi verilerden görebilmeliyiz. Enflasyon ana trendinin yılın ilk üç çeyreğinde Merkez Bankası hedeflerinden yüksek olması nedeniyle 2024 sonu enflasyon hedefinin Orta Vadeli Program'da yer alan yüzde 41,5'ten yukarı yönlü gerçekleşerek yüzde 43 bandında bir enflasyon rakamı ile biteceğini tahmin ediyoruz.

FİNANSMAN SAĞLAYICILARIN ROLÜ BÜYÜK

Fitch Ratings'in "Ekonomi Göstergesi; Dünya GSYH'sinin Karbonsuzlaşma Hızı Hâlâ Çok Yavaş" başlıklı analizine göre, gelişmekte olan ekonomilerin karbon

tatil yeri ücretleri gibi bazı hizmetlerin fiyatları ise her türlü ölçünün üzerinde arttı. Bu farklı fiyat artışları, fiyatlar arasındaki göreceli ilişkileri yerle bir etti. İki ya da üç yıl önceki kira bedeli, bugünün aidatlarına denk geliyor. O nedenle tüketiciler sadece fiyat artışlarına şaşırarak kalmıyor, aynı zamanda göreceli fiyat ilişkilerinin bu denli kopmasının da şaşkınlığını yaşıyor.

Merkez Bankasının her ay düzenli yayınladığı "Sektörel Enflasyon Beklentileri"nde önemli bir sapma söz konusu. Ankete katılan piyasa katılımcılarının bir yıllık enflasyon beklentisi yüzde 27,5, reel sektörün enflasyon beklentisi yüzde 51,1, hane halkının yüzde 71,6, Orta Vadeli Program'da yüzde 17,5. Hane halkı enflasyonu çok yüksek, çünkü hane halkı geçmiş enflasyona göre tahminde bulunuyor. Hane halkının yıl sonu enflasyon beklentisinde kayda değer bir iyileşme yok. Fiyatlar, alınan onca para politikası önlemine ve sıkılaşmaya rağmen artmaya devam ediyor. Beklentileri yönetememek, enflasyonla mücadelenin maliyetini artırıyor.

İmalat **sanayisinde** de durum giderek kötüleşiyor. **İSO (İstanbul Sanayi Odası)** Eylül 2024 PMI Raporu'na göre Ağustos manşet PMI yüzde 44,3'e geriledi. Bu, Mayıs 2020'den bu yana en belirgin düşüş. Raporla üzerinde önemle durulan konulardan biri talep düşüklüğü. Talep düşüklüğü ile yeni siparişlerde de yavaşlama söz konusu.

Talep düşüklüğü ve üretimde azalma nedeniyle reel sektörde hem istihdam hem de satın alma faaliyetlerinde yavaşlama net şekilde görülüyor. Reel sektöre nefes aldırıp ayakta tutacak olan şey, Türkiye ekonomisinin sürdürülebilir büyüme patikasına oturması ve öngörülebilir bir talep oluşmasıdır.

ŞÜRDÜRÜLEBİLİR BÜYÜME İÇİN FİYAT İSTİKRARI ŞART

Fiyat istikrarı sürdürülebilir büyümenin ön koşulu. Fiyat istikrarı olmadan ekonomik öngörülebilirlikten bahsedemeyiz. Çünkü fiyat istikrarı ile yatırım ortamı da destekleniyor. Yatırım istihabının artmasıyla birlikte, bağımsız kurumların

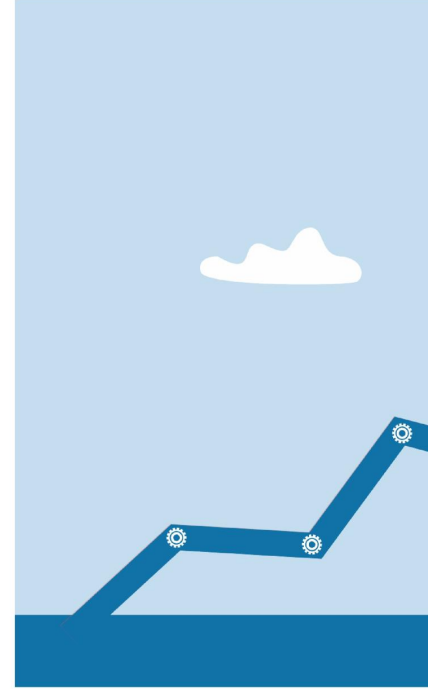

Fiyatlar, alınan onca **para** **politikası** önlemine ve sıklaşmaya rağmen artmaya devam ediyor.

yoğunluğunda herhangi bir azalma sağlanamazken bu ülkelerin dünya enerji tüketimindeki payı arttı. İklim krizine karşı hep birlikte mücadele etmenin artık elzem olduğunu biliyoruz. Bireysel çabalarımız bir yana, aslında bu mücadelenin daha etkin olabilmesi için çok büyük bir rolün finansman sağlayıcılara düştüğünün farkındayız. Bankalar sağladıkları finansman araçları ile kredi sözleşmelerinin içerisine eklemiş olduğu, müşterilerin sürdürülebilirlikle ilgili konu başlıklarında olması gerektiği önlemleri tanımlayarak bu adımları atmasına yardımcı oluyor ve bir diğer anlamda da zorluyor. Müşteri (işletmeler-birey) kendi geleceğini sürdürülebilir kılmak için sürdürülebilir finansman kredisini alıyor. Bu çok önemli bir bakış açısı. Çünkü, yarın şirketinizi halka arz yapabilirsiniz, şirketinize ortak alabilirsiniz. Önümüzdeki yıllara bırakacağınız şirketinizin

devamlılığının olması gerekiyor. Dolayısıyla finans kurumlarının sürdürülebilir finansman ürünlerini müşteri açısından da cazip kılması gerekiyor. Finans sektörü karbon yoğun alanlarda faaliyet gösteren işletmelerin net sıfır hedeflerine ulaşabilmelerinde kritik öneme sahip. Net sıfıra geçiş süreci birçok işletmenin iş ve faaliyet süreçlerinde ciddi değişimleri de beraberinde getiriyor. Bu değişimler de ciddi sermaye gerektiriyor. Finans sektörü tüm dinamikleriyle, gerekli duyulan sermayeye ulaşmada ve net sıfır hedefinde gerekli finansman ve teşviklerin temininde kilit rol oynuyor. Müşterinin kullanacağı sürdürülebilir finansman konusunun, çevresel ve sosyal açıdan fayda sağlayan yatırımlar olması gerekiyor. Aynı zamanda bankaların müşterilerine sağlamış olduğu sürdürülebilir finansman ürünlerinde bazı faiz indirimleri veya gayri nakdi kredi ise komisyon indirimleri bulunuyor. Sürdürülebilirlikle en önemli düzenlemelerden biri olan Avrupa Yeşil Mutabakatı'nda da belirtildiği üzere, gerçekleştirilecek faaliyetlerin hedefinde yer alan faktörler ve bu faktörlerin oluşturduğu likidite ve kredi riski gibi finansal risklerin yönetiminde yeşil finansman çözüm noktası konumunda yer alıyor.

İKLİM KRİZİ ÖNCELİKLERİ DEĞİŞTİRMEYE ZORLUYOR

İklim krizi meselesi, barındırdığı tüm riskler ve yeni açılımlara sebep olabileceği fırsatlar çerçevesinde değerlendirildiğinde oldukça

katmanlı ve çok boyutlu bir konu. Bir diğer açıdan ekonomik ve jeopolitik tablolara baktığımızda; küresel belirsizlikler, resesyona giren ve enflasyonla mücadele eden ekonomiler, politik gerilimler de yatırım ortamını ve yatırımcı iştahını daha kırılğan hâle getiriyor. Ekosisteme ve insana dayalı bütün bu gelişmeler eş zamanlı yaşanırken iklim krizi giderek daha da derinleşmeye ve hükümetlerin fon sağlayıcıların, yatırımcıların önceliklerini değişime zorluyor. Küresel enerji sektörü, enerji talebinin sürekli artışı ve gelişen teknolojilerle beraber değişim ve dönüşüm sürecinden geçiyor. Yapay zekâ, dijitalleşme gibi teknoloji alanında gelişmeler, enerji maliyetleri ve talep baskısı nedeni

ile sektör oyuncularını sürekli yeni stratejiler geliştirmeye yönlendiriyor. Elektrik, sadece bir enerji kaynağı değil. Aynı zamanda bizi geleceğe taşıyan bir köprü görevinde. Küreselde elektrik altyapısının gelişmişliği, sürdürülebilir enerji hedeflerine ulaşmanın en temel parametresi.

ENERJİ ŞİRKETLERİNİN ROLÜ DEĞİŞİYOR

Türkiye bu konuda inanılmaz bir yol katetti. Enerji altyapısı ve yenilenebilir enerji yapılarına yapılan yatırımlar çok ciddi oranda. Burada önemli olan; yapılan yatırımların, her geçen gün artan talebi hangi ölçüde karşılayabildiği. Bugün dünyada karbon ayak izinin yüzde 80'ini enerji sektörü oluşturuyor. Enerji şirketleri yalnızca enerjiyi üretilip dağıtan rolden çıkıyor. Bu şirketler büyük veriyi, nesnelerin internetini yöneten teknoloji şirketlerine dönüştürüyor. Karbon ayak izinin azaltılması ve 2053 hedeflerini düşündüğümüzde enerjinin tüm sektörlerde kilit rolde.

Sonuç olarak; dünyamızın daha yaşanabilir hâle gelmesi için her bireyin, işletmenin yapması gereken birçok adım mevcut. Özellikle finans dünyasında sadece bilançoda nakit akışı, kâr ve zarar gibi ölçülerin yanı sıra aynı zamanda bireylerin ve işletmelerin sürdürülebilirlik endeksleri ya da puanları ciddi öneme sahip olacak. Finans sektörü ve devlet kuruluşlarının sermayeyi talep

**Bugün
dünyada
karbon
ayak izinin
yüzde
80'ini enerji
sektörü
oluşturuyor.**

edenlerle sağlayıcıları bir araya getirirken inovasyon ile beraber net sıfır hedeflerine ulaşılmasında öncülük edebileceği çok net. Uluslararası anlaşmalar, ülkeler tarafından verilen taahhütler, AB fonları, hibeler, krediler, yeşil sermaye piyasa araçları çevre dostu ve sürdürülebilirliğe hizmet ediyor. Sürdürülebilirliği odak noktamıza alarak, tüm bu enstrümanları birlikte ve istikrarlı bir şekilde kullanmak gerekiyor. TG Akademi Danışmanlık olarak, sürdürülebilirlik temel stratejimizi oluşturuyor. Daha çevreci bir gelecek için sürdürülebilir tüketici finansmanı bakış açısıyla atılan adımları aralıksız destekleyerek, finansman ürünlerini danışanlarımız ile buluşturuyoruz. Bu yapılarla Türkiye'nin düşük karbonlu ekonomiye geçişine katkı sağlamaya devam edeceğiz.